

FORMA MINORUM

Mottó: *Az Ige testté lett,
És közöttünk lakott,
Láttuk dicsőségét,
Az Atya Egyszülöttének dicsőségét,
Akit kegyelem és igazság tölt be. „*

(Jn 1. 14-15)

Szent Ferenc :

A BOLDOGSÁGOS SZÜZ ÜDVÖZLÉSE

Üdvözlégy, Úrnőnk,
szentséges Királynénk,
Istennek szent szülője, Mária,
ki szűz lévén templommá lettél,
és választotta a szentséges mennyei Atyának,

ő szentelt meg téged szentséges szerelmes Fiával
és a Vigasztaló Szentlélekkel.
Minden kegyelem teljessége és minden jószág
lakozott és lakozik tebenned.

Üdvözlégy te, Isten palotája;
Üdvözlégy te, az ő lakozó sátra;
Üdvözlégy te, az ő lakóháza.
Üdvözlégy te, az ő palástja;
Üdvözlégy te, az ő szolgálója
Üdvözlégy te, az ő anyja,

Legyetek üdvözölve ti, szent erények mind,
kik a Szentlélek kegyelméből és megvilágosításából
a hívek lelkébe ereszkedtek,
hogy a hitetleneket Istenben hívő emberekké
formáljátok át.

(Imádkozzunk Assisi Ferencsel 94.o.)

92.

**2015.
december**

Szent Ferenc:

A boldogságos Szűz
üdvözlése

Francois Varillon:

Máriáról....

Ferenc pápa:

Az irgalmasság éve

Ferenc pápa imája

Várszegi Asztrik:

Szent Márton év

Böjte Csaba:

Adventi üzenete

Kocsis Fülöp:

Karácsonyi üzenete

**Yves de Montcheuil
SJ.** Názáret titka....

**Család Pápai
Tanácsa:** Nevelés a
család alapvető...

Celanói Tamás:

Greccio

Francois Varillon:

Jézus egy ártatlan, egyszerű, gyermeki, kristálytisza asszonytól született. Ezek a szavak világosak, mint amilyen ragyogó az a kép, amelyet a Hagyomány alkotott erről a fiatal anyáról. Tizenkilenc század során sokat írtak Máriáról.

De Bernanosé olyan csodálatos összhangban van azzal, amit itt megkísérlek mondani, hogy kénytelen vagyok ide átírni. A tapogatózó írás adja át a helyet a nagyon tiszta prózának, - ez oly közel áll az emberi szívhez, amely kitalálja, hol az igazi valóság!

„Ő a mi anyánk, ez természetes. Ő az emberi nem anyja, az új Éva. De ő az emberiség leánya is. A régi világ, a fájdalmas világ, a kegyelem előtti világ sokáig ringatta őt szomorú szíven – századokon és századokon át – várva egy Virgo Genitrisre, egy Szűz Anyára. Homályos és érthetetlen várakozás volt ez. Századokon és századokon át oltalmazta öreg, bűnökkel megrakott kezeivel, nehéz kezeivel ezt a kicsi leányt, akinek még a nevét sem ismerte. Egy kis leány, és ő az angyalok Királynéja! A Középkor jól megértette ezt, a Középkor mindent jól megértett... Isten szentsége! Isten egyszerűsége, Isten rettenetes egyszerűsége, aki kárhozatra vetette az angyalok gögjét!... A Szent Szűz nem aratott sikert, nem tett csodákat. Fia nem engedte meg, hogy az emberi dicsőség megérintse nagy vad szárnyának akár csak tollhegyével is. Senki nem élt, nem szenvedett és halt meg olyan egyszerűen, mit sem sejtve saját méltóságáról, arról a méltóságról, amely pedig az angyalok fölé helyezte őt...”

Ha az angyalok „ismerik” saját méltóságukat olyan értelemben ahogy Bernanos Máriáról mondja, hogy nem „ismerte” a sajátját, nyilván ezért helyeztetett föléjük Mária!

„...Mert végül is Ő bűn nélkül született, mily döbbenetes egyedülállóság! Oly tiszta, olyan átlátszó forrás, olyan átlátszó és olyan tiszta, hogy még a saját képmását sem láthatta visszatükröződni (lelkében): kizárólag az Atya öröme teremtett. Ő szent egyedülállóság! Az biztos, hogy a mi szegény fajtánk nem sokat ér, de a gyermekség azért megindítja szívét, a kicsik ártatlansága lesütteti szemét – azt a szemet, amely ismeri a jót és a rosszat, amely annyi mindent látott már. De ez a gyermeki ártatlanság lényegében nem más, mint a nemtudás (ignorance)! A Szűz maga volt az Ártatlanság (Innocence)!... A Szűz tekintete az egyedül igazán gyermeki tekintet, az ő szeme az egyedül igaz gyermekszem, amely valaha is rányílt a mi szegényünkre és a mi nyomorúságunkra. Igen, hogy helyesen imádkozzunk hozzá, magunkon kell éreznünk tekintetét, amely nem egészen az elnézésé – mert az elnézés valamiféle keserű tapasztalattal jár –, hanem a gyengéd együtt szenvedése, a fájdalmas meglepetése, és még valami nem tudom miféle felfoghatatlan és kifejezhetetlen érzelemé, amely Őt fiatalabbá teszi a bűnnél, fiatalabbá, mint az a faj, amelyből származott, és jóllehet kegyelem által Anya, kegyelmek Anyja, ő az emberi faj legfiatalabb leánya.” (Bernanos, Journal d'un curé de campagne, Pléiad, 1961.1192-1194.old.)

Ebben a szövegben minden össze van foglalva és sűrítve. Krisztus kenózisa (kiüresedése) anyja méhében kezdődik és a kereszt fáján teljesedik be. És mindaz ami a kettő között van, kenózis (a teljes kiüresedés).

(Francois Varillon: Jézus alázata és szenvedése c. könyvéből részlet.)

FERENC,

RÓMA PÜSPÖKE,
ISTEN SZOLGÁINAK SZOLGÁJA,

MINDAZOKNAK, AKIK EZT A LEVELET

OLVASSÁK, KEGYELEM, IRGALMASSÁG ÉS BÉKE

1. Jézus Krisztus az Atya irgalmasságának az arca. Úgy tűnik, ez a szó jól összefoglalja a keresztény hit misztériumát. Az Atya irgalmassága a názáreti Jézusban vált elevenné, láthatóvá, őbenne érte el csúcspontját. Az Atya, „a végtelenül irgalmas Isten” (*Ef 2,4*), miután kinyilatkoztatta a nevét Mózesnek mint „**irgalmas és könyörülő Isten, hosszan tűrő, gazdag kegyelemben és hűségben**” (*Kiv 34,6*), nem hagyott fel azzal, hogy a történelem során különféle módokon megismertesse a maga isteni természetét. „**Amikor érkezett az idők teljessége**” (*Gal 4,4*), és üdvözítő terve szerint már minden el volt rendezve, elküldte Fiát, aki Szűz Máriától született, hogy véglegesen kinyilatkoztassa nekünk a szeretetét. Aki őt látja, az Atyát is látja (vö. *Jn 14,9*). A názáreti Jézus a szavaival, tetteivel és egész személyiségével kinyilatkoztatja Isten irgalmasságát.

(vö. *II. Vatikáni Zsinat, Dei verbum dogmatikus konstitúció,4.*)

2. **Állandóan szemlélnünk kell az irgalmasság misztériumát.** Ez számunkra az öröm, a derűs nyugalom és a béke forrása. Üdvösségünk feltétele. **Irgalmasság:** a szó, amely kinyilatkoztatja a Szentháromság misztériumát. **Irgalmasság:** a végső és legnagyobb tett, amellyel Isten elénk siet. **Irgalmasság:** az alapvető törvény, amely minden ember szívében ott lakik, aki őszintén tekint a testvérré, akivel az élet útján találkozik. **Irgalmasság:** az út, amely egyesíti Istent és az embert, mert kitárja a szívét arra a reményre, hogy bűneink korlátai ellenére mindenkor szeretnek bennünket.

3. Vannak pillanatok, amikor még sürgetőbb meghívást kapunk arra, hogy tekintetünket az irgalmasságra szegezzük, annak érdekében, hogy mi magunk is az Atya cselekvésének hatékony jeleivé váljunk. Ezért hirdetem meg az ***Irgalmasság Rendkívüli Jubileumát***, mint alkalmas időt az Egyház számára, hogy erősebbé és hatékonyabbá tegye a hívők tanúságtételét.

A Szentév 2015. december 8-án, a Szeplőtelen Fogantatás ünnepén kezdődik. Ez a liturgikus ünnep megmutatja Isten cselekvésmódját – történelmünk kezdetétől fogva. Ádám és Éva bűne után Isten nem akarta az emberiséget egyedül, a bűn hatalmában hagyni. Ezért gondolta el és akarta a szeretetben a szent és szeplőtelen Máriát (vö. *Ef 1,4*), hogy az emberi nem Megváltójának édesanyja legyen. A bűn súlyosságára Isten a megbocsátás teljességével válaszol. Az irgalmasság mindig felülmúl minden bűnt, és senki sem állíthat korlátokat a megbocsátó Isten szeretete elé. A Szeplőtelen Fogantatás ünnepén abban az örömben lesz részem, hogy megnyithatom a Szent Kaput, mely ez alkalommal az **Irgalmasság Kapuja** lesz. **Ha valaki átlép rajta, megtapasztalja a vigasztaló, megbocsátó és reményt adó Isten szeretetét.**

A rá következő vasárnap, Advent harmadik vasárnapján tárul majd ki a Szent Kapu Róma székesegyházában, a Lateráni Szent János-bazilikában. Ezt követően nyílik meg a többi pápai bazilika Szent Kapuja. Elrendelem, hogy ugyanezen a vasárnapon minden részegyházban (*egyházmegyében – a szerk.*) a székesegyházban, minden hívő anyatemplomában, vagy a társszékesegyházban, vagy egy különlegesen jelentős templomban az egész Szentév időtartamára

nyissanak egy ilyen *Irgalmasság Kapuját*. Az ordinárius belátása szerint a kegyhelyeken is nyitható ilyen kapu, ahová sok zarándok látogat el, **akiket a szent helyeken megérint a kegyelem** és megtalálják a megtérés útját. **Így tehát minden részegyház úgy élheti át a Szentévet, mint a kegyelem és a lelki megújulás rendkívüli időszakát.** Ezért a jubileumot Rómában – miként a részegyházakban – az egész Egyház közösségének látható jeleként fogjuk megünnepelni.

4. Azért választottam **december 8-át**, mert ez a nap az Egyház legújabb történetében jelentős időpont: a Szent Kaput ugyanis a *II. Vatikáni Zsinat befejezésének 50. évfordulóján* nyitom majd meg. Az Egyház szükségét érzi, hogy ébren tartsa a zsinat emlékét, hisz megnyitásával történelmének új szakasza kezdődött el. A zsinati Atyák a Szentlélek fuvallataként határozottan érezték, hogy koruk embere felé érthetőbb módon kell beszélniük Istenről. Lebontva a falakat, melyek az Egyházat hosszú időre mintegy kiváltságos fellegrába zárták, elérkezett az idő, hogy új módon hirdessék az evangéliumot. **Az evangelizáció ismét új szakaszához érkezett. Minden keresztény ember számára újszerű kihívás, hogy még nagyobb lelkesedéssel és meggyőződéssel tegyen tanúságot hitéről.** Az Egyház megérezte annak felelősségét, hogy az Atya szeretetének eleven jelévé kell lennie a világban.

Emlékszem azokra a jelentőségteljes szavakra, amelyekkel Szent XXIII. János megnyitotta a zsinatot és kijelölte követendő irányát: **„Krisztus Jegyese most inkább az irgalmasság gyógyírját veszi kézbe, mintsem a szigor fegyverzetét ölti magára.** (...) A Katolikus Egyház – miközben ezzel az egyetemes zsinattal magasba emeli a katolikus igazság fáklóját – **mindenki szeretetteljes, jóságos, türelmes anyjának akar mutatkozni, akit irgalmasság és jóság indít elszakadt gyermekei felé.**” (*Gaudet Mater Ecclesiae, a II. Vatikáni Zsinatot megnyitó beszéd, 1962. október 11., 2-3.*) Ugyanebben a szellemben beszélt Boldog VI. Pál pápa a zsinat bezárásakor: **„Inkább azt szeretném hangsúlyozni, hogy zsinatunk tanítása főként a szeretet.** (...) Az irgalmas samaritánus története volt a zsinat lelkiségének mintája. (...) A zsinat részéről a szeretet és csodálat áradt a modern ember világára. Elutasítottuk a tévedéseket; igen, mert ezt követeli a szeretet éppúgy, mint az igazság; de **az emberek iránt csak megbecsülés, tisztelet és szeretet mutatkozott. A lesújtó diagnózisok helyett bátorító gyógymódok; a gyászos jövődölések helyett biztató üzenetek szólaltak meg a zsinat részéről a mai világ felé; értékeit nemcsak megbecsüli, hanem tiszteli, erőfeszítéseit támogatja, törekvéseit megtisztítja és megáldja.** (...) Valami mást is ki kell emelnünk: ez a gazdag tanítás egy irányba mutat: **szolgálni az embert. Az embert – hangsúlyozzuk - , minden állapotában, minden gyöngeségében, minden bajában.**” (*Beszéd az utolsó nyilvános ülésen, 1965. december 7-én.*)

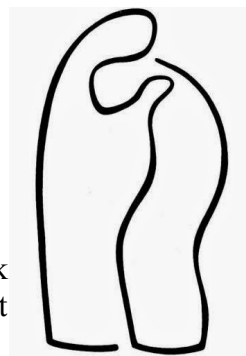
Az Egyház iránti hála és a ránk váró feladat felelősségének érzésével lépjük majd át a Szent Kaput, bízva abban, hogy a feltámadott Úr ereje kísér és támogat bennünket zarándokutunkon. Krisztus üdvözítő művével, legyen Isten népének vezére és támasza, segítsen szemlélnünk az irgalmasság arcát.

6. A Jubileumi Év 2016. november 20-án, Krisztus Király ünnepén zárul. Ezen a napon – bezárva a Szent Kaput – mindenekelőtt hálánkat és köszönetünket fejezzük majd ki a Szentháromságnak, hogy megadta számunkra a kegyelemnek ezt a rendkívüli időszakát. Krisztus uralma alá helyezzük majd az Egyház életét, az egész emberiséget és a mérhetetlen kozmoszt, hogy hajnali világosságként árassza ránk irgalmasságát, és így valamennyien a közeljövő iránt érzett felelősséggel építhessünk gyümölcsözőbb történelmet. **Mennyire szeretném, ha a következő éveket áthatná az irgalmasság, hogy mindenki találkozhasson Isten jóságával és gyöngédségével! Mindenkihez – hívókhöz és távol-állókhöz is - jusson el az irgalmasság balsama, mint Isten már köztünk jelen lévő országának jele.**

(*Az irgalmasság arca / MISERICORDIAE VULTUS c. bullájából részlet 5-9 o.*)

Ferenc pápa imája

az Irgalmasság szent évére

Urunk, Jézus Krisztus, Te, aki megtanítottál minket, hogy irgalmasak legyünk, mint az égi Atya, és azt mondtad nekünk, hogy aki téged lát, az Őt látja, mutasd meg nekünk arcodat, és mi üdvözülünk.

A te szerető tekinteted megszabadította Zákeust és Mátét a pénz rabszolgaságából; a házasságtörő asszonyt és Magdolnát attól, hogy boldogságukat csupán egy teremtményben keressék; sírva fakasztotta Pétert a tagadása után, és biztosította a mennyországot a bűnbánó latornak.

Tedd, hogy valamennyien magunkra vegyük szavaidat, melyeket a szamaritánus asszonynak mondtál: „Ha ismernéd Isten ajándékát!”

Te vagy a láthatatlan Atya látható arca, azé az Istené, aki mindenhatóságát elsősorban a megbocsátáson és az irgalmasságon keresztül mutatja meg: tedd, hogy az egyház a világban a Te látható arcod legyen, az ő Uráé, aki feltámadt a dicsőségben.

Te azt akartad, hogy papjaidat is gyöngeséggel ruházd föl, hogy igaz együttérzéssel viseltessek azok iránt, akik tudatlanságban és tévedésben vannak: tedd, hogy bárki hozzájuk járul, úgy érezze, hogy Isten várja szereti őt és megbocsát neki.

Küldd el Lelkedet, és szentelj meg mindnyájunkat felkenése által, hogy az irgalmasság jubileuma az Úr kegyelmi éve legyen, és egyházad megújult lelkesedéssel vihesse el a szegényeknek az örömhírt, hirdesse a börtönök foglyainak és az elnyomottaknak a szabadságot, a vakoknak pedig adja vissza látásukat!

Mária, az Irgalmasság Anyja közbenjárására kérjük ezt Tőled, aki élsz és uralkodik az Atyával és a Szentlélekkel örökkön örökké. Ámen.

(Fordította: Gedő Ágnes)

Várszegi Asztrik:

SZENT MÁRTON EMLÉKÉV

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia **emlékévet** hirdetett meg Szent Márton születésének 1700. évfordulójára.

A jubileumi esztendőt Pannonhalmán Várszegi Asztrik főapát nyitotta meg november 11-én – Szent Márton emléknapján – ünnepélyes szentmisén.

Szent Márton születése előtt kb. 2-3 évvel történt meg az a fontos esemény, hogy az üldözö és az üldözött kiegyezik egymással, vagyis a birodalom az egyházzal. A kereszténység bevett vallás lesz. Persze ebből nem következik az, hogy egyszerre mindenki keresztény lesz, viszont a hanyatló római szellemiség révén egyre jobban terjed a kereszténység, de csak az 5-6. századra válik olyan erőssé, hogy elkezd formálni a társadalmat.

Pannóniában a toursi püspök, Szent Márton védelmező oltalma – a bencés kolostorok révén – terjed el, hiszen itt is hasonló a helyzet: szembeszálltak a császári hatalommal, amely rá akart tenyerelni az egyházra. Igen nagy volt a szegénység és a vele járó korrupció. Szent Márton püspök pedig szociálisan érzékeny volt. **Egy értéksüllyesztő világban felismerték, hogy az értékek az emberben vannak.** A mi világunk és társadalmaink is sokféle gazdasági, lelki gonddal,

szegénységgel, igazságtalansággal, helyi háborúkkal küzd. Ezekre a kihívásokra kell keresztény módon szembenéznünk, választ adnunk. Hogyan lehet itt keresztény módon megmaradni bölcsnek, őszintének, igaznak, szolidárisnak és egyáltalán hogyan lehet életben maradni....hát szinte lehetetlen.

Ferenc pápa (*nemrég a firenzei dómban elmondott beszédében*) az ókeresztényi kor feszültségeinek bemutatása alapján megláttatja egy történeti kor problematikáját, gondját és ezen keresztül érvel, hogy **a kereszténység sohasem lehet öncélú, a világon semmi sem öncélú.** Túl kell lépni minden olyan határon, amely megvédené bennünket, s ez által lesz mélyen evangéliumi és jézusi. Nem az a célunk, hogy addig folytassuk a párbeszédet, amíg le nem győzzük a másikat, nem, elsősorban saját gondolkodásunkról kell beszélnünk, hogy megértsük magunkat és meg tudjuk keresni a közös szempontokat, tiszteljük a különbözőeket (*feltéve, ha az nem káros*), és így teremtsünk békét és feltételt az élethez az együttéléshez.

Az egyház, a vatikáni fórumok párbeszédet folytatnak különböző vallásokkal, de ez nem jelenti azt, hogy fölszámolva minden problémát holnap egyesülünk, de meg kell teremteni a párbeszéd lehetőségét. Az erőszak, az Iszlám Állam fellépése lehetetlenné teszi a párbeszédet, nincs másik fél, akivel érdemben beszélni lehetne. Ez a történelem vaskos valósága, amelyben gazdasági, politikai érdekek, a feszültségek a meghatározók.

A menekültválságban már inkább az önvédelem és a kiszolgáltatottak védelme kerül előtérbe. **A párbeszédre, a megértésre, az elfogadásra, a jogos önvédelemre mindaddig törekedni kell, amíg csak lehetséges, de ha valaki ott fekszik az ajtónk előtt, aki kiszolgáltatott, netán üldözött, akkor segítenünk kell.** Nem tehetjük meg, hogy átlépünk rajta. És itt a lelkiismereti kérdés: jön a kontinentális tél – adja Isten, hogy ne legyen nagyon hideg, de kevés is elég –, özönlenek az emberek, és nincs az a politika, nincs az az érdek, ami alapján azt lehet mondani, hogy pusztuljanak odakinn. Keresztény ember ezt nem mondhatja. Ha nem így gondolkodunk és cselekszünk, akkor nem mondhatjuk el, hogy Jézus evangéliuma szerint próbáljuk élni az életünket. Hiszen Jézus arra ad példát, hogy senkinek nincs nagyobb szeretete annál, mint aki életét adja embertársaiért. Ha Jézus magát kímélte volna, nem lennénk ma keresztények.

„Közösségben vagyunk.” Ez a Szent Márton-év mottója Pannonhalmán. Nem mondhatjuk el mindig a teljes Bibliát, katekézist és egyházi dogmatikát, de minden embertestvérünkkel a teremtés síkján kapcsolatban, közösségben vagyunk. Mert legegységesebb méltóságunk az istenképűségünk. Ha hívő vagyok és a kinyilatkoztatás alapján állok, nem vitathatom ezt el még attól sem, aki a legellenszenvesebb számomra, az ellenségeimtől sem. Isten őt is saját képére és szeretetre méltónak teremtette. A keresztény közösségek több motivációt és indítást kapnak arra, hogy a közösségből szólítsák meg embertársaikat. Az európai kultúra részeként is keresni kell a lehetőségeket, a kapaszkodókat a párbeszédre, hogy egymás mellett békében és tisztességben tudjunk élni. **A megoldás a jövőben van, s ez az, hogy túl tudunk-e lépni a sérelmeinken, és tudunk-e egy új történelmi egységet teremteni például itt a Kárpát-medencében, vagy akár kis közösségeink környezetében is. Ez kihívás a kereszténység számára és mindannyiunk számára.**

Szent István királyunk tette Szent Mártont a bencés apátság védőszentjévé, és a kiváltságlevélben azt is előírta, hogy az apátság és az **ott élő közösség Magyarország fennmaradásáért és megszilárdulásáért imádkozzon.** Ezzel Pannonhalmát, Szent Mártont és az országot szinte összekötötte. **A benedeki regulában a leghatalmasabb eszköz az imádság.** Sokféléte csinálnak a szerzetesek: tanítanak, kórházat működtetnek, mezőgazdasági munkára taníthatnak stb., ezzel is hasznossá válnak környezetük számára. De István király nem azzal bízta meg a szerzeteseket, hogy ezt, vagy azt tegyék, hanem a legfontosabbal, hogy imádkozzék, ezért

bízta Szent Márton oltalmára. Ezer év óta van itt egy ház, egy közösség Pannonhalmán, amely imádságban várja az Urat, éber. Az emberek sokfélék közöttünk és feladatunk a keresztyén misszió. **Nem zárkozhatunk be magunkba, őriznünk értékeinket: küldetésünk van, a mécesst ki kell tenni a mécestartóra. Hangsúly nemcsak a szavakon, a párbeszédén van, hanem az emberségből fakadó, hiteles létezőmód, a legnagyobb tanúságtétel, a legnagyobb misszió.**

Szent Márton életéből, példájából megtanulhatjuk, mekkora csodálatos szeretettel szerette és szolgálta azokat, akikkel kapcsolatba került. Újra kell tanulni Mártont. Tenni kell ahhoz, hogy az ember tapasztaljon. Van amit szavakkal agyon lehet csépelni. Keresnünk kell azokat az élethelyzeteket, azt a nyelvi lehetőséget, ahogy a lelki tartalomról, az evangélium jó híreről, a reményről szólni lehet.

Elmélkedjünk és olvassuk el az **Irgalmas szamaritánus történetét Lukács evangéliumából**. Meg kell találni azt a módot, ahogy az evangélium jó híret, üzenetét át tudjuk adni – ahogy Ferenc pápa fogalmaz – mondjunk egy jó történetet, egy képet és hagyjuk azt nyitva, hogy ki-ki maga fejezhesse be.

Isten Lelke vezeti az egyházat és őrzi meg a közösségeket, nem a magunk erejéből, hanem a Lélek által kell szolgálnunk, összetartanunk, irányítani a közösségeinket.

(felhasználva Várszegi Asztrik főapáttal készült interjút a Szent Márton emlékévről: 2015. nov. 23. hétfő 16,39/Kuzmányi István /Magyar Kurír)

Böjte Csaba:

Adventi üzenet

Körülöttem forrong minden! Vitázó politikusok, választásra készülnek, jót akarnak, dicsérik magukat és szidják egymást. Kapzsi bankárok által felhergelt, fölösleges üveggyöngyök után futkosó, kapkodó emberek kiabálnak, vagy értetlenül, tanácstalanul néznek maguk elé. És itt vannak a naponta megfagyó hajléktalanok, a harcot a hitelek súlya alatt feladó vállalkozók, a munkanélküliek, az olcsó termékeket reklámozó média, és sorolhatnám tovább, de minnek, hisz mindezt hihetetlen példányszámban megteszi a sajtó, sok-sok csatornán önti a televízió, s a megannyi honlap.

Ülök és látom, hogy jön Krisztus Király, közeledik csendesen, méltósággal, hozzám, hozzánk, mint hajdan Jeruzsálem falai felé. Megáll, és hosszan néz. Testemben hatalmas félelem remeg.

Csak le ne borulj sírva előttünk Istenünk!

Mindenkinek igaza van! Nem mehet ez így tovább! Tudom az eszemmel, hogy túl sok már a hazugság, a léha képmutatás. Magam is érzem, hogy jó lenne betörni néhány ablakot, szétverni az álnokok között. Türelmetlenek vagyunk. Egy értelmetlen, nagyon hosszú nyúlt diktatúrából jövünk. Naivan, tisztán indultunk 89-ben, egymás kezét fogtuk, és a sárba borulva több nyelven is együtt imádkoztunk, boldogan kacagtunk. Akkor értettük, most miért nem értjük egymás nyelvét, vágyát, álmait?

Forrong a világ Tudom, hogy mindenki jót akar. Jót magának, minél több jót! Mint a gyermekek veszekszünk ócska babarongyokon, és észre sem vesszük, lassan szabadul el körülöttünk a pokol. Nem igaz, hogy ez a világ csak sírásból és vérből tisztulhat meg, léphet tovább! Hogy lehetünk ilyen vakok?

Uram, te hányszor próbáltál összegyűjteni bennünket, mint a kotló a csibéit? Jó szóval biztatsz, adtad a szeretet parancsát, és megmosod könnyeiddel lábainkat. Mindent jóságosan nekünk adtál, élhetnénk csendesen paradicsomi békességben. Jól feltarisznyáztál, mindenünk megvan.

A föld csodás termékenysége szaporít nap mint nap kenyeret nekünk, és van annyi agyag, kő, hogy építhetünk mindenkinek házat, tanyát, otthon ezen a földön. Van annyi vasérc, réz, mangán, hogy egy-egy autó is jutna a családjainknak. Jut könyv, jó film, tiszta bor és csók, szerelem mindenkinek. Nem sajnálok tőlünk a boldogságot, és juthat gyermekáldás, vér a vérünkből, vagy mint Józsefnek a te szent akaratodból.

Testvérem lásd, van ki szerethetsz, kit otthonodba fogadhatsz, kivel törődhetsz, kibe beléálmodhatod álmodat. És ültethetsz virágot, platánt, diót és megéred, hisz jó orvosaid vigyáznak rád, hogy fád nagyra nőjön és árnyékával enyhét adjon családodnak. Tudásaink, mérnökeink mennyi kérdésre kerestek, találtak választ az évezredek alatt? Lassan, de biztosan hajtjuk uralmunk alá a Földet, ahogyan te kérted Istenünk a teremtés hajnalán még a bűnbeesés előtt. Élhetnénk békés testvéri szeretetben, tudhatnánk, hogy a részizagságoknál fontosabb az élet.

A gonosz kacag. Ugyanazzal a süket dumával jön, ígér mindent kőből kenyeret, fogyassz, habzsolj! Ha kell, ha nem, legyen! És ha leborulsz előtte mindent csak neked ígér, az egész bevásárlóközpontot, repülőt, jachtot – de minek? És felvisz csodás templomok ormára, sztár leszel, dobd le magad, fürödj a csodáló emberek tekintetében, hatalmad lesz felettük. Uralkodj, miért vállalnád a szeretet szolgálatát?

Fogyasztás, birtoklás, hatalom. Habzsolva kacagsz, és szétmarcangolod világunkat. Azt hiszed, hogy győztél, pedig rabszolga vagy. Rosszabb, testvéred farkasa, szép tiszta világunk elpusztítója.

Itt állsz Uram a XXI. századi Jeruzsálem falai előtt, előttünk. Szemedben könnycsepp, és nekem nincsenek érveim. Mégis arra kérek, hogy ne bűneinket nézd, hanem újabb adventünkben jósággal jöjj közénk. Ajándékozz meg érdemtelen gyermekeidet egy újabb eséllyel, egy szép Karácsonnyal!

Böjte Csaba
(Magyar Kurír)

Advent! Csend van.

Nincs hang, csak lélek-beszéd.

Adventi csendben

Lehullok Uram, eléd

Adventi csendben

Csak hitem kis mécsse ég,

Adventi csend van

Körülöttem mély a sötét.

Adventi csend van

Készül-e mondd a szíved?

Adventi csendben

Gyümölcsöt hoz-e a hited?

Adventi csendben

Szunnyadsz tán?

Lámpád sem ég?

Adventi csend van

Ébredj! Jön a remény!

Kocsis Fülöp: karácsonyi üzenete

Karácsony a legszebb ünnep – szoktuk mondani. Pedig mennyi szegénység, nyomorúság, kiszolgáltatottság övezi! Ezeket szeretjük inkább elfeledni, s a gyógyító emlékezet szívesen kihagyja a sötétebb fejezeteket a „*legszebb történetből*”. Pedig valójában csupán néhány órán át tartott a betlehemi idill, s előtte is, utána is mennyi szenvedés, nélkülözés, kitaszítottság kísérte!

Sokáig kereste helyét a fiatal pár, hol hajthatnák le fejüket. Hajléktalanok voltak. Végül sorstársaik, a mezőn élő pásztorok fogadták be szegényes otthonukban, az állatok közé az istállóban. Nem éppen nagy megbecsülés ez az emberek között! Aztán a kedves látogatók köszöntése valamit enyhített ezen a kitaszítottságon, de a jó szándékú, távoli vendégek akaratlanul is nagy bajt hoztak rájuk: előbb Heródes királynál jelentkeztek, aki aztán halálra kerestette a gyermeket. Így hát a kis család újra útra kelt, menekülniük kellett Egyiptomba. Még csak menekült tábor sem fogadta őket a másik országban. Ám a száműzetésből hazatérve sem térhettek őseik földjére, idegenként telepedtek le a kis porfészekben, Názáretben. Lám, ilyen megvetett hajléktalan, menekült üldözött, hontalan idegen lett a földre szállt Istenfia.

Nem csoda, hogy szívesebben ünnepeljük azt a néhány kedves órát, melyet a pásztorok és királyok szereztek a kis Jézusnak, s inkább felednénk, hogy ma is vannak körünkben megvetett hajléktalanok, menekült üldözöttek, hontalan idegenek. Pedig karácsony üzenete éppen erről szól: az Isten Fia azért vállalt sorsközösséget ezekkel a szegényekkel, hogy eggyé váljon velük. Féltő, hogy a karácsonyi szereposztásban ma is többen lennénk a nyugalmukat, otthonukat féltő tisztos polgárok, mint az idegeneket befogadók. De még a gazdaságban dúskáló urak is, akik inkább pokolra kívánnák ezt a kis porontyot, nemhogy leborulva hódoljanak előtte. Ma vajon hányan állnának közülünk pártjára a táborokba szorult menekülteknek? Nem inkább azon örvendezünk, hogy a háborús övezet elkerül bennünket, s addig vagyunk nyugodtak, amíg a gyermekmészárlás távol esik tőlünk? Hiszen a betlehemi gyermekgyilkosság színhelyéhez kísértetiesen közel ma is folyik az ártatlanok vére. Borzongunk, ha a híreket halljuk, de kissé jóleső biztonsággal nyugtázzuk: ez nem érint minket.

Vajon a hazánkban élő szegény családok és gyermekeinek mostoha sorsa sem érint meg minket? Ezt is azzal nyugtázhatjuk, hogy semmit nem tehetünk értük? Igaz, hogy karácsonykor nagyobbra nyílnak a szívek, könnyebben megtelnek a cipősdobozok, a segélyszervezeteknek köszönhetően több családban mosoly varázsolható a gyermekarcokra. Valóban, ez a szépsége a karácsonynak, s nem a hulló, pelyhes, fehér hó. De meddig tart ez a mosoly? Meddig tart az ajándékdoboz tartalma? Meddig tart nyitva a szívünk? Netán bezár, mint zárórákor az üzletek? Ennyiért jött volna el Jézus? Csak ezért a néhány kedves óráért vagy napért?

Fölfogjuk-e karácsony üzenetét, ha nem változik meg tőle a szívünk, ha nem változik meg tőle az életünk? Valóban eljött-e a Megváltó, ha minden marad a régiben? Természetesen eljött, meg is váltott minket, de vajon észrevesszük-e? Vajon észrevették-e a betlehemiak, meg a főváros lakói, meg a messiásváró nép, hogy eljött közéjük az, akit annyira vártak? Nem így járunk mi is, a

karácsonyi történet mai szereplői? Várjuk a karácsonyt, várjuk a Megváltót, de nem vesszük észre a szükségét szenvedő hajléktalant? Márpedig akkor nem vesszük észre azt sem, Aki velük egyggyé vált. Akkor hiába sűrögtünk-forogtunk a vásárookban, hiába sütöttünk-főztünk, s terítettük meg az ünnepi asztalt, a karácsony elszáll fölöttünk, s érintetlenül hagy bennünket.

Mi lesz veled, Magyarország, ha tiltakozol az egészséges családokból kiszorult, és lakásotthonokban menekülő sok-sok gyermek befogadása ellen? Pedig nem a szobádba, csak az utcádba kellene beengedned őket. Mi lesz veled, hazám, ha a külvárosokból bejáró gyermekektől elfordulsz, pedig nem az ágyadba fektetni, csak a gyermekeid iskolapadjába kellene beültetni őket? Mi lesz veled, demokrácia, ha arra használod a jogaidat, hogy érvényt szerezzen ezeknek a megveszekedett tiltakozásoknak? Miféle nép micsoda uralma ez?

Azért jött el Jézus, hogy ezt megváltoztassa. Azért jött el az elérhetetlennek vélt Isten, hogy apró gyermekként szerethetővé tegye magát. Azért lett emberré, hogy közelebb hozza hozzánk azokat, akikkel sorsközösséget vállalt, akiktől addig elfordultunk volna. Megalapította és meghirdette a szeretet ünnepét, amelyben megértjük, hogy ez az elfogadó szeretet az egyetlen útja a boldogságunknak. Hogy lehetnék boldog a meleg szobámban, amíg mások vacognak a hidegben? Hogy lehetnék boldog a terített asztal mellett, amíg mások csak remélni tudják, hogy kapnak meleg ételt az ünnepi napokban? Hogy lehetnék boldog, hogy gyermekem osztályelső az iskolában, ha más gyermekek be sem juthatnak oda? Hogy lehetnék boldog család, ha széthullott családok gyermekeinek sokasága válik a társadalom eldobott hulladékává?

Karácsony mindent megváltoztathat. Mindent meg is változtat azok életében, akik hagyják, hogy az ünnep megérintse őket. Ez a csöppnyi gyermek a jászolban nem más, mint maga a Mindenható. Hiszek abban, hogy végtelen szeretetével megváltoztatja a kemény emberi szíveket. Hiszek abban, hogy mégis megindul a szívünk azokon, akiknek sanyarúbb sors jutott, mint nekünk és gyermekeinknek. Hiszek abban a népben, amely eddig is a legnagyobb bajokban tudott leginkább összefogni, legyen az árvíz, vagy iszap, hó vagy jégvihar. Mi, magyarok szívemberek vagyunk. Hiszek abban, hogy tízmillió megérintett szívű népévé tudunk válni. Ha ma még nem is látom ezt, hiszek a szíveket átalakító szeretet mindenható erejében. Ez valóban legyőzhetetlen, csak mellé kell állnunk. Ha a Szeretet mellé állunk, akkor máris közelebb kerültünk a szeretet koldusaihoz is. Hiszek abban, hogy ez a huszonegyedik században lehetséges. Hiszem, hogy van ma Európában olyan ország, ahol ez megtörténhet. Igen, hiszek Magyarország Föltámadásában. Ennek csodáját hozza meg mindnyájunk számára az ideai karácsony!

+Kocsis Fülöp ortodox püspök

Yves de Montcheuil SJ.

Názáret titka és a munka megváltása

Ha Názáret misztériumáról kellene tárgyalnom, körülbelül a következő gondolatokat fejteném ki.

Nem mondanám ezt: hogy megszegyenítsen bennünket, és megmutassa annak hiábavalóságát, amihez mi ragaszkodunk, Urunk a legalantasabb, legmegvetettebb foglalkozást

választotta; vagy hogy harminc éven át parlagon hevertette tehetségét, hogy megtanítsa bennünket tehetségünk feláldozására. Ezzel szemben azt mondanám, hogy Urunk meg akarta nekünk mutatni, hogy **azok a tettek, amelyeket leginkább megvetünk szellemünk pogánysága miatt, olyannyira nagyok, hogy csak Isten tudta azokat véghezvinni tökéletesen.**

Az emberiségnek isteni célja van, és mindazok, akik segítik e cél elérésében, Isten Fiát tarthatják eszményképüknek. Dolgozni – nem mondom: az emberiség anyagi haladásán, hanem – dolgozni az evilági és anyagi rendben az emberiség lelki haladásán (*az első kifejezés hamis, mivel nem teljes: azt sugallhatná, hogy az evilági haladás mintegy elég önmagának*), valami annyira nagy, hogy **semmi más nem kell, mint a szándék tisztasága, a munka szorgalmas végzése, az erőfeszítés, hogy jól végezzük, egyszóval: az Istenember hivatástudata, hogy méltóképpen teljesítse.** *Ez az emberiség céljának nagysága: minden ember legyen „egy”, egymással és Istennel, amint az Atya „egy” a Fiúval; ez a nagyság kihat minden tettünkre, amelyek oly módon közreműködnek, hogy ezért az alázatos együttműködésért – az emberiség fejlődéséért, ami a palesztinai ácsműhelyben valósult az első században – isteni kézre volt szükség, hogy ez az együttműködés a célnak megfelelő legyen.*

Nem tudom, mit gondolhat egy munkás, aki bizonyos szentbeszédekben azt hallja, - azt ismétlik neki unos-untalan –, hogy Urunk, mivel meg akarta alázni magát, a legalacsonyabbrendű, legmegvetettebb kétkézi munkát választotta. **Valójában Urunk meg akarta nekünk tanítani a legkisebb cselekedet értékét is és azt, hogy tisztelettel kell tekintenünk rá.** Nem azt vállalta, aminek nincs jelentősége emberi tevékenységünkben, hanem ellenkezőleg: meg akarta mutatni nekünk, hogy ennek is jelentősége van. Nem azért jött, hogy „leértékelje” azt, amihez mi ragaszkodunk, nem hogy „valorizálja” (*átértékelje*) azt, amit mi megvetünk. **Így Jézus élete Názáretben a keresztény munkás igazi büszkeségének forrása, mert beteljesít egy olyan művet, amelyet Krisztus nem talált méltatlannak magához.** *Egyben igazi alázatának is forrása, ami nem abból származik, hogy valaki „alacsony” helyzetet (állást) foglal el, hanem abból a különbségből, ahogyan Krisztus végezte munkáját, és ahogyan ő végzi a sajátját; e különbség jelzi a szakadékot a között, aminek lennie kellene és ami valójában.*

Urunknak fontosabb teendője is volt, semmint az, hogy tökéletesebb eszközöket találjon ki: meg kellene tanítania nekünk a legszerényebb munka értékét is. Az első esetben a feltalálót csodáltuk volna benne, de továbbra is megvetettük volna a munkást. Azt mondják tehát: feláldozta feltaláló tehetségét. Mondjuk inkább: **meg akarta nekünk mutatni a legkisebb munka igazi értékét is,** és következésképp nem talált fel, de tanítása lényege a pozitívumban, nem pedig a negatívumban áll. Nem kell ezt mondani: elhatározta, hogy semmit sem talál fel és ezért a legalantasabb munkára adta magát. Az pl., aki az orvostudománynak szenteli magát, nem lesz szakember az archeológiában, a matematikában, vagy a filozófiában..., hanem azt tervezi, hogy jól végzi az orvostudományt, és e pozitív szándék miatt mond le más tudományágokról. De ezért nem mondjuk róla: azért üzi az orvostudományt, hogy elkerülje az archeológiát, matematikát, vagy a filozófiát...

Urunk példát adott a szeretetből fakadó életre, hogy megtanítsa nekünk: a szeretetnek kell mindent sugallnia. Szeretet-életét a kétkézi munkás életében akarta megtestesíteni, mivel az emberek leginkább ezt vetették meg, és meg kellett mutatni nekik, hogy ha így közreműködnek az emberi haladás előmozdításán, van hely olyan nagy érték számára, mint bármilyen más együttműködési formában. Saját módszere szerint Urunk igazolta pl. azt az igazságot, amelyet Szent Pál fejezett ki, amikor a foglalkozások „hierarchiája” (*főlé- és alárendeltségek rendszere*) pogány felfogását a különböző funkciók keresztény eszméjével helyettesítette, vagyis: a szabad foglalkozások és a megvetett rabszolgamunka megkülönböztetése

helyett arról beszélt, hogy a testben minden szervnek megvan a sajátos, de az egészséghez szükséges életfunkciója. Kellnek vezetők és kutatók, és a funkciókat a tehetségeknek (és hivatásoknak) megfelelően osztják el. Ebből persze az is következik szükségszerűen, hogy akinek nincsenek meg bizonyos értelmi adottságai, nem lesz kutató, hanem meg kell elégednie szerényebb fizikai munkával. De ez nem jelenti azt, hogy az utóbbi alacsonyabbrendű, vagy kevésbé fontos a testben.

Meg kell mutatni, hogy a fizikai munkás foglalkozása által (nem ellenére) szolgálhatja az emberiség lelki előmenetelét. Ezen kívül nem beszélhetünk a munka igazi „megváltásáról”.

(Yves de Montcheuil SJ. „Világ Világossága „ c. könyvéből X.fej.)

Nevelés - a család alapvető illetékessége

Magatartás-kutatók és gyermekorvosok lassan felfedezik, hogy egy olyan világ, amely a gyermekeitől az első években megtagadja a melegséget, a szeretetet és a biztonságot, az élet további folytatását is veszélyezteti. **Az emberi képességek minőségének kapcsolata van az érzelmekkel, s általuk a családdal**

és a család életkörülményeivel, mint az érzelmek forrásával. Egy olyan társadalomban azonban, amely akadályozza a családot mint az emberi képességek elsőrangú forrását; az emberi képességekből hiánycikk lesz. Az emberi képességek képzése Németországban is a kutatás tárgya Gerald Hüther több könyvével szerzett érdemeket e téren. Egyik előadásában erre a végkövetkeztetésre jutott: „*A legfontosabb előfeltétel ahhoz, hogy a gyermeki agyban bonyolult idegsejtkapcsolat-minták létrejöhessenek és állandósulhassanak, az érzelmi biztonság (a biztonságot nyújtó kapcsolatok, a bizalom) szükséges.*” E felismerést a kapcsolat kutatás is megerősíti, hogy a későbbi fejlődés és a kora gyermekkori kapcsolatok közötti összefüggés van. **Legalább egyik gondoskodó szülővel való kapcsolat az első életévben döntő jelentőségű az iskolázás, a szakképzés, a hivatás és a párkapcsolat szempontjából.**

A gondoskodáshoz természetesen idő kell. **Idő nélkül nincs,** vagy csak nagyon kicsi az 'odafordulás'. Az időhiány vagy a kétszeres megterhelés stresszt jelent. **A stresszes anyák csecsemői a későbbi életükben maguk is stresszérzékenyek lesznek.** A reakciómód már gyermekkorban állandósul. A társas lény fejlődése szempontjából – megint csak – **döntő, hogy egy kisgyermek első két évében van-e mellette egy bizalmas személy, aki rámosolyog és gyengédséggel bánik vele.** Közben hormonok szabadulnak fel az agynak azon részében, amely a társas fejlődéshez fontos és a későbbiekben befolyásolnak más érzelmeket is. A gondozónőnek kevés ideje és programozott munkanapja van, **az édesanyáknak van ideje gyermekükre, ha kell, órákon át.** Ehhez járul egy amerikai felismerés: egy gondozónő képességeit 6-7 gyermek kimeríti; előlött csak a jóllakás, tisztaság, foglalkoztatás elvei szerint gondoz. **Ez az, ami legtöbb mai óvodában történik.**

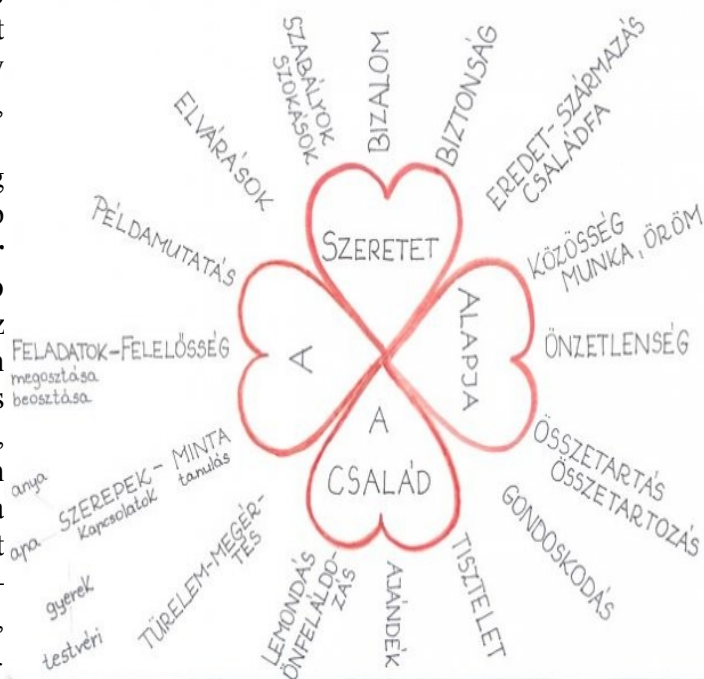
Neurológiai és biokémiai vizsgálatok az elektronikát is bevetve bizonyították, hogy az **idegrendszer nemcsak reagál érzelmi ingerekre, hanem azok hatására formálódik is.** A csecsemő agya még eléggé strukturálatlan és ingerekre van szüksége a fejlődéshez – és nemcsak megismerő késztetésekre játékok, színek és zene formájában, hanem szeretetteljes találkozásokra is. A barátságos mosoly, a szemkontaktus és az az érzés, hogy gondoskodnak róla, jó érzést keltenek, és a homloklelelyben hormonokat szabadítanak fel – tehát azon az agyterületen, amely az első

években alakul ki, és döntő a kiegyensúlyozott társas fejlődés számára. **Minél több pozitív társas kapcsolat veszi körül, annál jobban szervezett lesz a homloklebeny** (testvérek).

Az a látszólag egyszerű kérdés, hogy egy síró csecsemőt ölbe kell-e venni, ezen ismeretek birtokában nem nevelési stílus kérdése. Vitathatatlan tény, hogy a csecsemők a saját stressz helyzeteiket nem tudják megszüntetni – nem tudják tudatosan elhárítani, ha érik őket. Ilyen helyzetekben az agyalapi mirigy olyan szignáanyagokat termel, melyek a stresszhormon, a kortizon kibocsátásához vezetnek. A későbbi években aztán az agy a stresszhelyzetekre vagy hormontúltermeléssel (*minek következménye a szorongás és a depresszió*), vagy alulműködéssel (*érzelmi ridegséggel és agresszióval*) válaszol. **Az egész napra családon kívüli gondozóintézetbe adott kisgyermeknél a kortizonszint növekedése mindenesetre bizonyított és a „hosszabb ideig való magas kortizonszint az agy idegsejtjeiben komoly károkat okozhat”.**

A kisgyermeknek élete első éveiben szüksége van valakire, akiben megbízhat, aki érzi, mi van a kicsivel, aki rámosolyog és gyengéd vele. Az idegen által gondozott kisgyermek nem tapasztalhatja, hogy egy másik ember számára fontos. Megtanulja, hogy a figyelmességre várnia kell.

De az agy és a személyiség struktúrájának fejlődése jóval előbb kezdődik. **A magzat születése előtt már hónapokkal, és sok héttel előbb trenírozza agyát és érzékszerveit.** Az anyaméhben nem csak táplálkozik, hanem megkezdődik az információfeldolgozás és kifejlődik az agyvelő. A hallás, látás, ízlelés, szaglás- mindez már az anyaméhben elkezdődik. Az érzéki benyomások és a tréning az agyvelő érését és szerveződését nemcsak a születés után befolyásolják – ahogyan korábban feltételezték a kutatók –, hanem már fogantatása után néhány héttel. Az embrió már a terhesség hatodik hetében

érzékel ajkával és fülével. Később, a terhesség második felében karjának és lábának mozdulataival létrehozza agyában saját testének első térképét. Amellett, hogy a placentán keresztül táplálékot vesz fel, iszik a magzatvízből és így trenírozza ízlelőbimbóit. A terhesség 14. hetétől kialakulnak a hallás szervei. **Úgy látszik, hogy a magzat figyel a külső hangokra.** Ekkor már túl egyhangú számára az anya lélegzése, szívverése, bélműködése. Kísérletek bizonyítják hogy **születés után a gyermek nemcsak hangokat ismer fel, hanem az anyja által kedvelt tv-adások dallamait, vagy a számítógép ventilátorának zúgását is.** Ez a csecsemő altatódalává is lehet. Mindez azt mutatja, hogy a gyermek már anyja méhében tanulni kezd. A legtöbb agysejt, melyeket a születendő ember élete során használni fog, már a terhesség első felében kialakul. Csúcsidőkben kb. 500 000 sejt keletkezik percenként.

Ez az egész születés előtti panoráma a születés utáni hónapokban és években kiteljesedik: a fejlődés önmegújítássá és az életre való nyitottsággá, kíváncsisággá, tapasztalatszerzéssé és felfedezési kedvvé válik. Hároméves korában a kisgyermek agyában 1000 billió szinapszis (*idegsejtek közti érintkezési pont*) van, kétszer annyi, mint egy gyermekorvos agyában. Az agy az évek során szétbontja a nem használt szinapszisokat. Olyan ez, mint az ösvények a pusztában. **Ha gyakran használják, úttá szélesednek, ha nem járnak rajtuk, a növényzet benövi és eltűnnek.**

Minél több a kapcsolat, annál bonyolultabb a neuronhálózat, annál kreatívabb az ember. Thomas Verny így foglalja össze: „**A szerető figyelmes és megértő szülői gondoskodás döntő**”.

A kutatási eredmények azt mutatják, hogy a szülői odafordulásnak nagyobb befolyása van az agy fejlődésére, mint azt korábban lehetségesnek tartottuk. Ami az agy számára az oxigén, az a barátságos, tisztelet-és szeretetteljes szavak a fiatal öntudatnak. „**Ha arra vágyunk, hogy a jó legyőzze a rosszat, akkor végre meg kell tanulnunk, hogy a materializmus helyére az anyaságot állítsuk.**”

Ehhez hozzátehetjük, hogy ez a bizalom ez az érzelmi stabilitás teszi lehetővé, hogy a kisgyermek felfedezőutakra induljon, tapasztalatokat gyűjtsön, hogy az édesanya vagy édesapa szerető tekintete e tapasztalatokat dicsérje, megerősítse, és így létrejöhessen az első pozitív kapcsolások. Ha hiányzik a bizalom és odafordulás, hiányzik a mosoly és a megerősítés, akkor hiányzik az érzelmi biztonság – például, mert a gondozó személyek gyakran változnak, túl sok az idegen zaj, túl sok az idegen hang és szem, ha a felfedező kísérletekre hol ilyen, hol olyan válasz érkezik – a kisgyermek csigaházában marad és nem gyűjt tapasztalatokat. Goethe ezért mondta nagyon találóan: **az ember csak attól tanul, akit szeret.**

A boldogság a szeretetben áll. A szeretet teremtő tett, kapcsolati tett. A képeket drágakőbe vési és kapcsolatot teremt személyek között, létbeli közelséget teremt. **E természetes szükséglet tartós kielégítése a családban történik.** Nincs más hely a társadalomban, ahol ilyen önzetlen és tevékeny szeretet lehetséges volna. **A család vezet rá az igazi barátságra, az önzetlen szolidaritásra** és jellemző, hogy Rimond kapcsolat kutatása óta a tudományos szakirodalom is „*a szolidáris magatartás létrehozását*” nevezi a család alkotmányos védelme alapjának. Olyan teljesítmény ez, amely a családban „**más módon el nem érhető hatékonysággal és minőségben**” történik.

A család a rejtettség tere, az önzetlen szeretet élettere. Nem csak genetikus fürdőről van szó. Itt olyan szempontok és magatartási minták hatnak, amelyek nehezen mérhetők. **A személy önmagáért való elfogadásáról van szó, teljesen függetlenül attól, hogy milyen teljesítményekre képes, milyen a külseje, mit csinál. Emberi alapszükséglet ez az önzetlen szeretet.**

A szeretet ősjándék, mondja Aquinói Szent Tamás, mert minden egyéb, amit csak érdemtelenül kaphatunk, általa válik ajándékká, és – folytathatjuk Alfred Adlerrel – **minden emberi hiba a szeretet hiányának eredménye.**

A nevelés és gondozás fenyegető államosítása oda vezethet, hogy nemcsak a törvényt kerüljük ki, hanem mindeneke előtt az emberi képességek forrását pecsételjük le. Az elhibázott családpolitika következményeit már meg lehet figyelni. Az elemi iskolába, sőt az óvodába már egyedi személyek jönnek az emberi képességek egészen személyes „csomagjával”. Ez a képesség bontakozik tovább. Ettől függ egy ország verseny- és megújulási képessége.

A gyermek első három évében minden tekintetben az anya a legfontosabb kapcsolati személy, igazán senki sem helyettesítheti és nem is pótolhatja a gyermek károsodása nélkül. A kisgyermeknél az „anyahiány” és az „anyaszegénység”, az idegengondozás károkat okozhat. Az anya és a gyermek jövője szempontjából a legfontosabb dolgokat dönti el. Tehát legjobb, ha ebben a meghatározó időszakban állandóan jelen van, és a gyermekre hagyja a döntést, mikor akar anyjától visszahúzódni, vagy eltávolodni.

(Készült: a „CSALÁD LEXIKON / a családdal és az élettel kapcsolatos vitatott fogalmakról és etikai kérdésekről”, c. könyvből. Kiadta: A CSALÁD PÁPAI TANÁCSA, a Szent István Társulat 2012. kiadásában. 608.-613.o.-ig)

Celanói Tamás:

XXX. fejezet:

*A jászolról, melyet az Úr születésnapján
állítottatott*

Szentünk legfőbb törekvése, legforróbb vágya és legelszántabb eltökélése az volt, hogy mindenütt és mindenben megtartsa a szent Evangéliumot, és tökéletesen, teljes éberséggel, teljes odaadással, elméjének teljes megfeszítésével és szívének minden rezdülésével kövesse a mi Urunk Jézus Krisztus tanítását és utánozza példáját.

Egy pillanatra sem szűnt meg tehát szavairól elmélkedni, és beható szemlélődéssel szüntelenül szem előtt tartotta cselekedetét. Különösen a megtestesülés alázatossága és a kinszenvedés szeretete fészkelte be magát olyan mélyen emlékezetébe, hogy mellettük alig tudott másra gondolni.

Ebből a szempontból különösen nevezetes és emlékezetre méltó az az ünnepség, melyet halála előtt három esztendővel **Greccio** városka határában a mi Urunk, Jézus Krisztus születésnapjának tiszteletére rendezett.

Élt azon a környéken egy bizonyos János nevű jó hírű, de még jobb életű ember. Boldogságos Ferenc nagyon szerette ezt az embert, bár nemessége révén messze földön nagy tekintélynek örvendett, a vér nemességét semmibe sem véve egyedül a lélek nemességére törekedett. Boldogságos Ferenc, mint már azelőtt is többször megtette, Karácsony előtt vagy tizenöt nappal magához hívatta János urat, és így szólt hozzá: „**Ha azt akarod, hogy az Úr közelgő ünnepét Greccióban üljük meg, úgy siess, és szorgalmasan tégy meg mindent, amit mondok neked! Meg akarom ugyanis eleveníteni a betlehemi kisdud emlékezetét, és tulajdon testi szememmel akarom szemlélni gyermeki korlátoltságának kényelmetlenségeit, látni akarom, hogyan helyeztetett a jászolba és hogyan feküdt az ökrök és a szamár előtt a szénán**”. A derék és hűségese ember a parancs hallatára gyorsan elsietett és a kitűzött helyen előkészítette mindent, amit a szent kívánt tőle.

Eközben elérkezett az öröm napja, megjött az örvendezés ideje. Megérkeztek a különböző helyekről odahívott testvérek, úgyszintén a környék lakói, férfiak és nők; tehetségéhez képest mindenki gyertyát vagy fáklyát tartott a kezében, hogy örvendező lélekkel bevilágítsa az éjszakát, mely ragyogó csillagaival fényt hintett a napok és esztendők végelethatalatlan sorára. Megjött Isten szentje is, és mivel mindent készen talált, látta és örvendezett. **Készen állott a jászol, ott volt a széna, odavezették az ökröt és a szamarat. Ünnepezt itt az egyszerűség, vigadozott a szegénység, felmagasztaltatott az alázatosság, és Greccio mintegy új Betlehemmé alakult át.**

Az éjszaka fénylik, mint a nappal, és gyönyörűségére szolgált az embereknek és állatoknak egyaránt. Az odaérkező emberek újult örömmel örültek a titok megismétlődésének. Az erdő kiáltásoktól visszhangzott, s a sziklák szent énekek hangját verték vissza. **A testvérek az Úr szokásos dicséretét zengték, és az egész éjszaka örömjongással telt el.**

Isten szentje megállott a jászol előtt, nagyokat sóhajtott, s közben a fájó részvét és túlárado öröm csatáztak szívében. A jászol fölött kezdetét vette az ünnepi mise, és a miséző pap szíve újszerű vigasztalással telt el.....

S íme megsokasodtak a Mindenható ajándékai: egy erényes férfiú elé csodálatos látomás tárult. **A jászolban ugyanis egy élettelen gyermeket látott feküdni; amikor azonban Isten szentje odalépett hozzá, úgy tűnt, mintha a gyermeket mintegy álomból új életre támasztotta volna.** És nem is volt egészen alaptalan ez a látomás. **Mert lám, a kisdéd Jézus sokak szívében egészen feledésbe merült; most ellenben Isten kegyelméből szolgájának Szent Ferencnek segítségével megint életre támadt, és kitörölhetetlenül mélyen belevésődött az emberek emlékezetébe.**

Az ünnepi virrasztás végeztével ki-ki örvendezve tért vissza otthonába.

A jászolba tett szénát gondosan megőrizték, hogy felhasználásával állatokat és barmokat gyógyítsanak meg az Úr nevében, aki ím megsokasította könyörülő irgalmát. És valóban, ha a beteges állatok és barmok ettek ebből a szénából, meggyógyultak. Ugyanígy, néhány, nehéz szülés előtt álló nő magára rakott a szénából, és így könnyen megszülte gyermekét. Hasonló módon sok férfi és nő visszanyerte vágyva vágyott egészségét.

Később a jászol helyét az Úrnak szentelték, s följe boldogságos Ferenc atyánk tiszteletére oltárt és templomot emeltek, hogy ahol valamikor az állatok a szénát ették, **ott azontúl testük és lelkük egészségére az emberek vegyék az ártatlan és érintetlen Báránynak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak testét, aki kimondhatatlanul nagy szeretetében önmagát adta érettünk, s aki az Atyával és a Szentlélekkel egyetemben örökkön-örökké él, és dicsőségesen uralkodik minden századokon át. Ámen. Alleluja, Alleluja.**

(Celanói Tamás: Szent Ferenc első életrajzából részlet: 90.o.)

*A Ferences Világi Rend Képzési levele. Megjelenik kéthavonta.
„Ingyen kaptátok, ingyen adjátok.”
Kiadja a FVR Országos Tanácsa belső használatra.
1024 Budapest, Rómer Flóris u. 4.
Összeállította: Hammer Péterné Katalin FVR*